

บทความวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

รัฐณีนรุษ นามแก้ว

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร. รับขวัญ ภูเขาแก้ว, โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ ฝ่ายประถม

E-mail : Rattaneeranut@gmail.com โทร 096-5655922

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีประชากรเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน 20 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูและครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี PNImodified และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นด้วยดัชนี PNImodified ได้เป็น 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม 3) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

คำสำคัญ: การศึกษาแบบเรียนรวม, นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, การเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์

Received: May 2, 2021, Revised May 14, 2021, Accepted May 23, 2021

The Study of Secondary School Management According to the Concept of Inclusive Education and Social- Emotional Learning for Students with Special Needs

Rattaneeranut Namkraw

Pruet Siribanpitak, Professor, Ph.D.

Dr.Rabkwan Poosakaew

Faculty of Education Chulalongkorn University 254 Phayathai Road

Pathumwan Bangkok 10330 Thailand 081-8839268 E-mail: yuthachai@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were to study the current and expected state of the secondary school management according to the concept of inclusive education and social- emotional learning for student with special needs. The subjects included in the study were administrators , teacher and special education teachers totaling 76. A questionnaire was used to collect data. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and the modified Priority Needs Index (PNI Modified) to prioritize and rank the needs

The study found that, in general, The needs assessment offered rankings from the highest to the lowest priorities: 1) Student (0.46) 2) Environment (0.40) 3) Tools (0.30) 4) Activities

Keywords: *Inclusive Education, Students with Special Needs, Social- Emotional Learning*

คำขอบคุณ : งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

การศึกษาเพื่อปวงชนเป็นแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ ซึ่งองค์การยูเนสโกต้องการนำประเทศสมาชิกให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคนทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยถือว่าการศึกษา (Education) เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ทุกคนควรได้รับ เพราะเชื่อว่าการศึกษามีผลต่อคุณภาพของคนและคุณภาพของประเทศ โดยองค์การยูเนสโกได้ส่งเสริมให้ประเทศต่างๆหันมาสนใจและใส่ใจกับการจัดการศึกษาตามหลักสิทธิมนุษยชนให้มากขึ้น และได้เสนอรูปแบบและแนวทางของการจัดการศึกษา เป็นต้นทางเพื่อให้สามารถดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อปวงชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการจัดการศึกษาแบบใหม่นี้เรียกว่า การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education : IE) ซึ่งเป็นขั้นเริ่มต้น ที่จะนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชนในขั้นสุดท้าย การศึกษาแบบเรียนรวมมีจุดกำเนิดมาจากการศึกษาพิเศษ (Special Education) ซึ่ง วิธีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมนี้จะไม่มีการแยกเด็กออกไปจากสังคมโดยจัดให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสรับการศึกษาในโรงเรียนปกติตามความต้องการหรือ ความแตกต่างของแต่ละบุคคล และจากการสำรวจขององค์การยูเนสโกพบว่า ยังมีคนพิการจำนวนมากที่ไม่ได้รับการศึกษา (อรรถวณิช , 2552) ทั้งนี้การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทยนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากตั้งแต่แรกเริ่มที่เป็นการจัดการศึกษาในโรงเรียนประจำเอกชนโดยการสนับสนุน

ขององค์กรคนพิการ จนกระทั่งถึงในปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษตามสิทธิทางการศึกษาอันพึงได้เป็นความรับผิดชอบของภาครัฐ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศในปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการโดยประกาศเป็นนโยบายว่า ผู้พิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน ด้วยความตระหนักถึงสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงซึ่งความเท่าเทียมกันของบุคคลโดยไม่มีการยกเว้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสิทธิทางการศึกษา เพื่อตอบสนองเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ในมาตรา 10 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และ “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” โดย “การศึกษาสำหรับบุคคลพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา” และการยอมรับให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆทางสังคมเช่นเดียวกับบุคคลอื่นๆเป็นหน้าที่ของคนในสังคมไทย(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ซึ่งส่งผลให้พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่ระบุไว้ว่า “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสารจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆและมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางด้านการศึกษาที่ต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (พรบ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551)

จากเหตุผลดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจึงได้พัฒนาศักยภาพของเด็กเหล่านี้อย่างเต็มที่ ประกอบกับรัฐบาลประกาศให้ปีพุทธศักราช 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายว่า “คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” ซึ่งนโยบายนี้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยมีความเชื่อว่า รูปแบบของการศึกษาดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนในโรงเรียนปกติ ซึ่งโรงเรียนจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จ ในการเรียนรู้อย่างแท้จริง จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่จะต้องร่วมกันเพื่อดำเนินการให้การศึกษาเพื่อปวงชนไปสู่เป้าหมาย นั้นหมายถึง คุณภาพของคนและคุณภาพของประเทศ (UNESCO, 1999)

ซึ่งสถานการณ์เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในวัยเรียนในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,092,845 คน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา 926,840 คน มัธยมศึกษา 124,090 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 23,387 คน อนุปริญา 1,222 คน ปริญญาตรี 15,185 คน สูงกว่าปริญญาตรี 21,21 คน (รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย, 2562) จากการศึกษาสถิติดังกล่าวพบว่าช่วงรอยต่อของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อจบชั้นประถมศึกษา และศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนหายไปจากช่วงรอยต่อนี้จำนวน 302,750 คน เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการปฏิเสธและมองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นภาระของโรงเรียน ซึ่งนโยบายการศึกษาแบบเรียนรวมในประเทศไทยนั้นยังเกิดความไม่ชัดเจนในแง่ปฏิบัติ และขาดการดำเนินการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาไม่มีความมั่นใจในการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน ซึ่งการได้เข้าสู่ระบบโรงเรียนนั้นถือเป็นความสำเร็จขั้นพื้นฐานของนักเรียน หากไม่เริ่มต้นจากการรับนักเรียนเข้าสู่โรงเรียน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก็ไม่สามารถเกิดการพัฒนาได้เลย (Britishcouncil, 2017)

ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีบทบาทในการให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบเรียนรวม และเป็นผู้ดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบจัดการศึกษาในโรงเรียนของตนเอง เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับความเสมอภาคทางการศึกษา และสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ตามเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อผลลัพธ์แห่งการสร้างแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาแห่งราชอาณาจักรไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดที่ประมวลแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนมัธยมตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดังนี้

1. กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวม ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student) 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม(E-Environment) 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน (A : Activities) 4) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน (T: TOOLS)
2. การเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์ โดยใช้แนวคิด Social Emotional learning: SEL ของ Daniel Goldman (1995) ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1) Self management (การบริหารตนเอง) 2)Self awareness (การตระหนักในตนเอง) 3) Social awareness (การตระหนักทางสังคม) 4) Relationship skill (ทักษะด้านความสัมพันธ์) 5) Responsible decision making (การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ)

การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยใช้โครงสร้าง SEAT

- 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student)
- 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม(E-Environment)
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน (A : Activities)
- 4) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน (T: TOOLS)

Social Emotional learning: SEL

- 1) Self management (การบริหารตนเอง)
- 2)Self awareness (การตระหนักในตนเอง)
- 3) Social awareness (การตระหนักทางสังคม)
- 4) Relationship skill (ทักษะด้านความสัมพันธ์)
- 5) Responsible decision making (การรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ)

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม-อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยใช้รูปแบบ Explanatory Sequential Design คือเริ่มต้นด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และต่อด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและทำการประเมินกรอบแนวคิดโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบในกรอบแนวคิดงานวิจัย พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC)

ขั้นตอนที่ 2 นำกรอบแนวคิดการวิจัยที่ผ่านการประเมินแล้วมาใช้ในการสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่เป็นโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมจำนวน 20 โรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น 4 กลุ่ม คือ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน 2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน 3. ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 4. ครูการศึกษาพิเศษหรือครูแนะแนว ได้จำนวนประชากรทั้งสิ้น 80 คน และได้รับแบบสอบถามกลับมามีร้อยละ 84.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวทางการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student) 2) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม(E-Environment) 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) 4) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำนวน 20 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 80 ฉบับ
2. เมื่อได้รับกลับคืนมา นำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย เพื่อแจกแจงความถี่และหาร้อยละ โดยผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 80 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 40 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 20 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 20 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 20 คน ครูการศึกษาพิเศษหรือครูแนะแนว จำนวน 20 คน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และหาค่าดัชนี PNI_{modified}

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การสรุปผลกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วย สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 80 คน เป็นชาย ร้อยละ 52.64 เป็นหญิง ร้อยละ 47.36 มีอายุ 30-39 ปี มากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 39.28 รองลงมา คือ 30-39 ปี, น้อยกว่า 30 ปีและ มากกว่า 49 ปี ตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 53.57 รองลงมาคือ ปริญญาโท, ปริญญาเอก และ อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ ด้าน การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student) ($\bar{X} = 3.62$) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม(E-Environment) ($\bar{X} = 3.59$) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน(T-Tools) ($\bar{X} = 3.54$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(A-Activities) ($\bar{X} = 3.59$)สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ดังนี้ การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student) ($\bar{X} = 4.99$) การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม(E-Environment) ($\bar{X} = 4.99$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ($\bar{X} = 4.79$) การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน(T-Tools) ($\bar{X} = 4.97$)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เพราะโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียนล้วนเป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ไม่ว่าจะเป็นด้าน 1. การเตรียมความพร้อมนักเรียน (S-Student) 2. การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม(E-Environment) 3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) 4. การดำเนินการด้านเครื่องมือในการสนับสนุน(T-Tools) จึงอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ซึ่งทำให้เห็นว่าทุกโรงเรียนล้วนแต่มีความคาดหวังให้การบริหารการเรียนรวมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณา

จาก $PNI_{modified}$ ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งนี้การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในภาพรวม มีด้านวัดและประเมินผล เป็นจุดแข็ง แสดงให้เห็นว่า การวัดและประเมินผลของโรงเรียนทั้ง 20 โรงเรียน มีการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน สามารถจะนำงานวัดและประเมินผลไปเป็นงานนำร่องให้กับโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมอื่นๆ ได้ ในภาพรวม มีด้านวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ เป็นจุดอ่อน แสดงให้เห็นว่าการวางแผน และการนำแผนไปปฏิบัติ ยังมีการดำเนินการที่ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร สืบเนื่องมาจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการศึกษาพิเศษมีไม่เพียงพอ การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาแบบเรียนรวมและการเรียนรู้ทางสังคม อารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารการเรียนรวม ด้านการวางแผน พบว่าด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือเป็นจุดแข็ง แสดงให้เห็นว่าในด้านการปฏิบัติงานนั้นมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการดำเนินการจัดการเรียนรวมในระดับผู้ปฏิบัติเป็นอย่างดี การบริหารการเรียนรวม ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ มีด้านนักเรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นจุดแข็ง แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านนักเรียนทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความบกพร่องให้เกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถเรียนรวมกันได้ และมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถเข้าถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนมากขึ้น การบริหารการเรียนรวม ด้านการวัดและประเมินผลเป็นจุดแข็งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมทั้ง 4 โรงเรียนมีการประเมินการดำเนินการจัดการเรียนรวมอยู่เสมอเพื่อนำข้อควรปรับปรุงมาพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การบริหารการเรียนรวม ด้านการวางแผน พบว่ามีด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นจุดอ่อน ในระดับค่า $PNI_{modified}$ สูงที่สุดแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังขาดการเตรียมพร้อมในการรองรับการให้บริการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านอาคารสถานที่ ซึ่งมีความสำคัญที่จะช่วยจัดขีดจำกัดด้านการเรียนรู้ของนักเรียน จึงควรมีการวางแผนการปรับปรุงด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอื่นๆในโรงเรียนอันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนรวมสูงสุด การบริหารการเรียนรวม ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ พบว่ามีด้านเครื่องมือในการบริหาร เป็นจุดอ่อน ในระดับค่า $PNI_{modified}$ สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่มีนโยบายที่ยังไม่ชัดเจนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านงบประมาณ และสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรวมแบบเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ การบริหารการเรียนรวม ด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีด้านสภาพแวดล้อม เป็นจุดอ่อน ในระดับค่า $PNI_{modified}$ สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่มีมีการประเมินสภาพแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการเรียนรวมว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร จึงควรมีการประเมินสภาพแวดล้อมเป็นประจำเพื่อลดช่องว่างของอุปสรรคในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- เบญจมา ชลธารรัตน์. 2546. *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: เพทายการพิมพ์.
- เบญจมา ชลธารรัตน์. 2543. *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนรวม*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ.
- อรรณพ นิมิตกุล. 2552. การศึกษาแบบเรียนรวม : หนทางนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชน. *วารสารมหาวิทยาลัย*

ราชภัฏสกลนคร; ปีที่ 1 ฉบับที่ 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2558. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. [ออนไลน์] . แหล่งที่มา :

http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_law2542.htm. วันที่สืบค้น 20 สิงหาคม 2558.

Britishcouncil. 2017. Inclusive Education In Thailand: Policy To Practice. Britishcouncil Bangkok

UNESCO. 1999. The World Conference On Special Needs Education: Access And Quality. Spain.